

ГЛИНЯНІ ДЕРЕВ'ЯНІ КАРТИНИ

Які барви і пензлі пропонує природа і як з ними малюють?

Мета: Завдяки природним відтінкам глини дитина випробує нетрадиційне малювання картин за допомогою глиняних кольорів.

Це підвищить чутливість до природних кольорів, форм. Вона відчуває, що творити в природі можна і за допомогою природних матеріалів і природних кольорів. Малювання натуральними фарбами - це приємний для дитини час розслаблення.

Час: 15–60 хвилин

Вік: 4–99

Простір: місцевість з деревами чи кущами

Період: круглий рік (починати ідеально в теплу пору року а перевіряти в інших порах року)

Засоби: посуда для глини, вода, папір, пензлі /гілочки (можливо планшети, прищіпки, мотузка)

1. ПОШУК ПРИРОДНИХ КОЛЬОРІВ

Спочатку з дітьми можна знаходити барви навколо дерев. Які всі відтінки ми бачимо? Чим можна малювати в природі, якщо у нас немає олівців чи крейди? І що б нам хотілося зараз намалювати між деревами? Які частини дерева ми хочемо намалювати? Які форми і фарби потрібні для малювання?

2. КОЛЕКЦІЯ ПАЛІТРИ

Після початкового обстеження ми з дітьми покажемо, як безпечно брати різні кольорові зразки ґрунту (темний чорний/коричневий, ржаві або коричневі відтінки глини, світло-пісочний ґрунт, сірий гравій тощо). Нам завжди досить взяти тільки трохи ґрунту. У тому місці, де це не заважає дереву або іншому життю. Потім в контейнерах змішуємо з водою, щоб у нас утворилася густа каша. Разом утвориться цілий спектр кольорів, з яких ми можемо створити спільну палітру для творення. При змішуванні зразків з водою корисно показати дітям, що краще додавати води менше і поступово.

ПОРАДА: Силу гарного природного глиняного кольору ми можемо отримати ще більш складною процедурою. З ними можна фарбувати не тільки папір, але і кераміку, дерево або полотно. З ґрунту ми виробляємо пігмент і з'єднуємо його зі сполучною речовиною. Навіть тут для отримання різних відтінків/пігментів нам потрібні різнокольорові типи ґрунту. Даємо глині висохнути, ідеально кілька тижнів. Потім просіємо її через більш грубе сито, згодом отримаємо ніжний і найтонший пил, просіваючи через грубу тканину або спеціальне сито. З цього пігменту безпосередньо перед малюванням ми зробимо кольорову кашу. Пігмент з водою замішують у співвідношенні 1 : 1 зі сполучником і ми можемо малювати. В якості сполучної речовини використовуємо казеїновий клей або ячну темперу. Ту ми виробляємо, змішуючи жовток з яйця з водою в співвідношенні 1 : 2. Ячну темперу змішуємо з пігментною кашею. Як консервант використаємо гвоздикову олію. Пігмент можна зберігати, але пігментну кашу або готовий колір ми завжди робимо свіжим.

1/2

3. ПЕНЗЛІ

Якщо у нас готові фарби, то варто приготувати пензлі. Якщо у нас мало часу, ми візьмемо з собою на вулицю готові пензлі, але краще буде їх виготовити. Діти можуть спробувати, як малювати звичайною гілочкою, як чудово малюється пальцем, як можна зробити власний пензлик з натуральних матеріалів. Ми спробуємо отримані пензлі та їхній стиль креслення на пробному папері.

ПОРАДА: При виготовленні пензлів з натуральних матеріалів дітям зручно показати процес виробництва (наприклад, на гілочку прив'яжемо мотузкою або гумкою трохи трави, суху квітку, шишку тощо). Знову ж таки, доцільно нагадати правило ошадливого збирача.

4. МОЯ КАРТИНА

У нас вже все готове, тепер кожен пройдеться по деревах і спробує знайти своє місце і тему для малювання. Якщо у вас є відповідні дерева (з гладкою шкірою – бук, граб, береза), спробуйте фарбувати прямо на стовбури дерева, пеньки або суху деревину, що впала. Достатньо фарбувати лише маленьке місце, яке сподобається дітям. Не весь стовбур. Діти можуть малювати тільки орнаменти, реальні місця, весь ландшафт, дерева, але добре показати їм і красиві деталі (кору, коріння, пеньки, листя тощо). Хтось, навпаки, оцінить малювання своїх фантазій, вигаданих форм або ідей. Тут немає спільного конкретного завдання, лише тема МІЙ ЧАС МІЖ ДЕРЕВАМИ.

ПОРАДА: Якщо у вас немає в околиці відповідних дерев, ви можете пофарбувати інше підходяще місце (тротуар, дошку терасу або шматки дерева і т.д.).

ПОРАДА: Деяким дітям краще працювати в групі над однією великою, спільною картиною. Обов'язково підтримайте їх у цьому, щоб вони випробували творіння на природі в художній команді.

ПОРАДА: Якщо дітям творчий процес на свіжому повітрі подобається, вони можуть спробувати навіть техніку штампування, коли приготують глиняну кашу. У неї потім замочують різні натуральні речовини і штамнують на папір. Створюються такі чудові орнаменти, форми, графіки. За допомогою штампування діти можуть виготовити і оригінальні пакувальні папери. Достатньо взяти з собою на вулицю більші аркуші паперу або пакувальний папір.

5. ГЛИНЯНА ГАЛЕРЕЯ

Хто готовий, може помістити свою картину у спільну зовнішню «глиняну галерею». Можна і назвати картину, але це не обов'язково. Наприклад, ми створюємо галерею за допомогою мотузки між деревами і прищипками. Коли всі готові, ми проходимо через галерею і можемо зупинитися на окремих картинах і розповідати, що тут хто бачить, як картина була створена і т.д. Можна навіть порівняти, як ми працювали з глиняними фарбами. Що ще нам подобається малювати і коли і що ми будемо малювати знову.

ПОРАДА: Якщо у вас є бажання і час, запросіть до глиняної галереї й інших відвідувачів (батьків, інших учнів, перехожих тощо). Достатньо вивішувати картини, наприклад, на паркан школи/дитячого садка.

ОЦІНКА МЕТИ ДІЯЛЬНОСТІ (ДОКАЗИ ПРО НАВЧАННЯ)

- Дитина знайшла різні відтінки та кольори в природі.
- Назбирала різні кольорові зразки ґрунту і витворила свої глиняні барви.
- За допомогою природних глиняних фарб дитина намалювала свою картину.
- Малювання за допомогою природних матеріалів є для дитини приємний творчий час.

